

Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης
και Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Σχεδίαση και κατασκευή
υποδημάτων

Κωδικός:

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:
«Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων»**

Συγγραφική ομάδα

Αζαριάδης Τοπάλογλου Φίλιππος

Κουτκαλάκη Ζωή

Πλακαντωνάκη Σοφία Φαίη

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του οδηγού κατάρτισης**

Προφύρη Ιωάννα, σε συνεργασία με τον
Φασνάκη Κωνσταντίνο

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ). Ο παρών Οδηγός αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου Δέσποινα Μπεκρή και Κωνσταντίνος Φασνάκης παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή	7
Μέρος Α΄ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	9
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	10
1.1 Τίτλος ειδικότητας	10
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	10
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	10
2.1 Ορισμός ειδικότητας	10
2.2 Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	10
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	11
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	11
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	11
3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	12
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	12
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	12
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	12
5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	13
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ	13
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	13
8. Πιστωτικές μονάδες	14
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	15
10. Σχετική νομοθεσία	15
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	16
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	17
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	18
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	18
Μέρος Γ΄ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	21
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	22
1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα	22

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	23
2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	23
2.1.Α ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΣ	23
2.1.Β ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ – ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΣ	24
2.1.Γ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ (ΚΟΠΗ, ΡΑΦΗ, ΣΟΛΑ, ΜΟΝΤΑΡΙΣΜΑ)	25
2.1.Δ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΣΕΩΝ ΜΟΔΑΣ – STYLING	26
2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	27
2.2.Α ΥΛΙΚΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ	27
2.2.Β ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	28
2.2.Γ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ	29
2.2.Δ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΛΑΠΟΔΙΟΥ – ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΕΣΗ	29
2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	30
2.3.Α ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ (CAD/CAM)	30
2.3.Β ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ	31
2.3.Γ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ – ΈΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	32
2.3.Δ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	33
2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	34
2.4.Α ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ	34
2.4.Β MARKETING	35
2.4.Γ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	35
2.4.Δ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – PORTFOLIO	36
2.4.Ε ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	37
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	39
1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας	39
2. Διδακτική μεθοδολογία	40
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	41
3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	41
3.2 Μέσα ατομικής προστασίας	43
Μέρος Δ΄ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	44
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	45
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	47
2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	47
2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	47
2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	49

3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	49
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης	50
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	59
Α. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	59
Β. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης	60
Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία	62

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΣΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Καθώς εμπερικλείει μια καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής,
- Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα Εκπαιδευτικά Εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/στριών.
  - Συναφείς Τράπεζες Θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της

---

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9=

εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης,

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α' -Δ') Μέρη.

- *Το Μέρος Α' παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας, όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της,

τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Μέρος Β΄ επικεντρώνεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους Ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και ιδιαίτερα με τους κ.κ. Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μια ειδικά προσαρμοσμένη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή τους συνεργάστηκαν οι κ.κ. Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας²

«Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων»

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» ανήκει στην Ομάδα Προσανατολισμού «Τεχνολογικών Εφαρμογών» του Τομέα: «Ένδυση και Υπόδηση – Τεχνικός Τεχνολογίας Ενδύματος και Υποδήματος – Σχεδιαστής Μόδας».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός ειδικότητας

Η ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» προσδιορίζει τον/την επαγγελματία που εργάζεται ως υψηλόβαθμο στέλεχος στον κλάδο της υπόδησης σε βιομηχανίες ή βιοτεχνίες παραγωγής υποδημάτων, καθώς και σε σχεδιαστικά γραφεία ή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο αντικείμενο της σχεδίασης υποδημάτων. Ο/Η επαγγελματίας στον τομέα αυτό είναι υπεύθυνος/η για τη σχεδίαση του υποδήματος, την επιλογή υλικών, την επιλογή μεθόδων και τεχνικών παραγωγής, σύμφωνα με τις καθορισμένες προδιαγραφές ποιότητας, εργονομίας και άνεσης.

Ο/Η επαγγελματίας της συγκεκριμένης ειδικότητας αξιοποιεί τις τάσεις της μόδας για τη σχεδίαση των υποδημάτων και είναι υπεύθυνος/η για την οργάνωση, παρουσίαση και προώθηση των προϊόντων αυτών. Είναι επίσης υπεύθυνος/η για την οργάνωση και λειτουργία του σχεδιαστηρίου και την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας.

Σε επίπεδο επαγγελματικής ιεραρχίας ο/η απόφοιτος/η της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» τοποθετείται στο επίπεδο ανώτερου στελέχους μιας παραγωγικής μονάδας.

2.2 Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/Η επαγγελματίας στην ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Ενημερώνεται για τις τάσεις της μόδας σε ό,τι αφορά τα σχέδια και τα υλικά.,

---

² [ΦΕΚ Β' 2314/11-05-2022.](#)

- Προσδιορίζει τις τεχνικές και ποιοτικές προδιαγραφές του υποδήματος,
- Προσδιορίζει τη μορφή και τα διαστασιολογικά χαρακτηριστικά του καλαποδιού,
- Αποτυπώνει την αρχική ιδέα (σκίτσο) σε χαρτί ή ψηφιακά,
- Αποτυπώνει το σχέδιο σε στάμπα (πατρόν) σε χαρτί ή ηλεκτρονικά,
- Παράγει τρισδιάστατα πρωτότυπα του υποδήματος τόσο ψηφιακά, όσο και με διαδικασίες ταχείας πρωτοτυποποίησης,
- Παράγει το τελικό σχέδιο του υποδήματος και εφαρμόζει το ζητούμενο μεγεθολόγιο,
- Επιλέγει τα κατάλληλα υλικά για την κατασκευή του υποδήματος,
- Αξιοποιεί τον ηλεκτρονικό σχεδιασμό για τη λεπτομερή σχεδίαση και πρωτοτυποποίηση του υποδήματος,
- Δημιουργεί το κυρίως μοντέλο και τον τεχνικό φάκελο του σχεδίου.
- Κάνει κοστολόγηση του σχεδίου,
- Συμμετέχει στην οργάνωση της διαδικασίας παραγωγής και στις παραλλαγές της,
- Επιμελείται και εποπτεύει τα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας για τη σωστή απόδοση του σχεδίου και την παραγωγή του υποδήματος,
- Πραγματοποιεί ποσοτικό, ποιοτικό και οπτικό έλεγχο των παραχθέντων κομματιών,
- Σχεδιάζει τις συλλογές των υποδημάτων και την παρουσίαση αυτών,
- Διαχειρίζεται το ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα του/της.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» μπορεί να εργαστεί σε επιχειρήσεις κατασκευής υποδημάτων ή ως ελεύθερος/η επαγγελματίας διατηρώντας δικό του/της σχεδιαστήριο ή εργαστήριο. Μπορεί να αναλάβει τη διεύθυνση και τον συντονισμό ενός σχεδιαστήριου, καθώς και τη θέση του διευθυντή προϊόντος, δηλαδή του στελέχους που συντονίζει και οργανώνει τη σχεδίαση, την παραγωγή και την προώθηση ενός προϊόντος υποδήματος σε συνεργασία με τις υπόλοιπες διευθύνσεις και τη διοίκηση μιας επιχείρησης. Ο κλάδος της υπόδησης τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό έχει έλλειψη από τέτοια στελέχη, τα οποία θα ενισχύσουν και θα κάνουν πιο ανταγωνιστική την εθνική και ευρωπαϊκή βιομηχανία.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων, εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό

Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β΄ Κύκλου σπουδών, καθώς και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλους. Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΙΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι 1.200 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ, οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ, λαμβάνουν μέχρι την έκδοση του διπλώματος Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄) και του άρθρου 8 της με Αριθμ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β΄) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΙΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας δύναται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΙΕΚ με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α΄ και σε συναφείς ειδικότητες ΙΕΚ σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν. Για τον λόγο αυτόν, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΙΕΚ στο οποίο επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως τη 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο/η

υποψήφιος/ια κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄).

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης διαρκεί σε ΙΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ & Ν (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.³

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α΄). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους/στις αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοίχσή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

---

³ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με αριθμ. πρωτ.: Κ1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016, Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/26-9-2018, και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄) και θα ισχύει.

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά

εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Για την ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» δεν έχει μέχρι σήμερα αναπτυχθεί θεσμικό πλαίσιο καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων.

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ, καθώς και οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

- Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΕΕΚΔΒΜ), όπως εκάστοτε ισχύει,
- ΦΕΚ Β' 4146/09-09-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας,
- ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,
- ΦΕΚ Α' 254/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>), καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Ελληνικός Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Βιοτεχνών – Βιομηχάνων Υποδημάτων & Εξαγωγέων (ΕΛΣΕΒΒΥΕ), <https://www.hellenicshoe.eu/elsevie/>
- Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Βιομηχανιών Υπόδησης (CEC): <http://cec-footwearindustry.eu/>
- Υποδήματα στον 21ο Αιώνα. Νέες δεξιότητες για τον επιστημονικό και δραστικά βελτιωμένο σχεδιασμό, άνετων και βιώσιμων υποδημάτων, που ακολουθούν τις τάσεις της μόδας, <http://sciled.eu/el/home-gr/>
- Νέες δεξιότητες σχεδιαστών υποδημάτων για βιώσιμα προϊόντα, που συμμορφώνονται με τις αναδυόμενες απαιτήσεις της κυκλικής οικονομίας, <https://shoedes.eu/?lang=gr>
- Mywage, <https://mywage.gr/career/epaggelmata-kai-misthoi/upodematopoiioi-kai-askountes-sunaphe-epaggelmata>
- Skills4Smart TCLF Industries 2030, <https://s4tclfblueprint.eu/>
- Digital TCLF 2025- EU Textile, Clothing, Leather & Footwear, <https://digitaltclf.eu/>
- Προώθηση των καλύτερων διαθέσιμων τεχνικών στην ευρωπαϊκή υποδηματοποιία και βυρσοδεψία (promotion of best available techniques in the European footwear and tanning sectors), http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=4621&docType=pdf
- Προώθηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στην ευρωπαϊκή βιομηχανία υποδημάτων (promotion of Environmental Legislation among European Footwear Industries), http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=3438

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης ή της μαθητείας, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- (α) «Σχεδίαση υποδημάτων»,
- (β) «Κατασκευή υποδημάτων»,
- (γ) «Οργάνωση και παραγωγή υποδημάτων».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι καταρτιζόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
A. «Σχεδίαση υποδημάτων»	<ul style="list-style-type: none"> • Ενσωματώνουν στοιχεία της τέχνης στη σχεδίαση των υποδημάτων, • Κατηγοριοποιούν τα υποδήματα, • Παράγουν τις προδιαγραφές των υποδημάτων, • Ενημερώνονται για τις τάσεις της μόδας, • Επιλέγουν τα κατάλληλα υλικά και διακοσμητικά στοιχεία για την παραγωγή των υποδημάτων, • Χρησιμοποιούν αρχές της εργονομίας και της

	<p>αιφορίας στη σχεδίαση υποδημάτων,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναπτύσσουν το σχέδιο του υποδήματος με παραδοσιακά και σύγχρονα/ηλεκτρονικά μέσα, • Σχεδιάζουν τη μορφή του καλαποδιού, • Παράγουν τα στάμπα του σχεδίου στα διάφορα μεγέθη, • Παράγουν πρωτότυπα δείγματα υποδημάτων με παραδοσιακά και σύγχρονα/ηλεκτρονικά μέσα, • Οργανώνουν τη λειτουργία του σχεδιαστηρίου, • Παράγουν συλλογές υποδημάτων, • Σχεδιάζουν παρουσιάσεις συλλογών, • Ετοιμάζουν τον τεχνικό φάκελο κάθε σχεδίου, • Εποπτεύουν την παραγωγή για την ορθή εφαρμογή του σχεδίου, • Προσδιορίζουν τον κύκλο ζωής ενός υποδήματος και τις διαδικασίες απόρριψης ή ανακύκλωσής του.
<p>Β. «Κατασκευή υποδημάτων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλέγουν τα υλικά βάσει των προδιαγραφών του υποδήματος, • Επιλέγουν κατάλληλα υλικά συγκόλλησης, βαφές και υλικά φινιρίσματος, • Επιμελούνται την κοπή των φοντιών, • Επιβλέπουν τη διαδικασία συναρμολόγησης του υποδήματος σε συνεργασία με τον υπεύθυνο παραγωγής, • Επιβλέπουν το φινίρισμα του υποδήματος, • Αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες για την κατασκευή των υποδημάτων, • Διαχειρίζονται σε συνεργασία με τη διοίκηση της επιχείρησης τους διαθέσιμους πόρους της εγκατάστασης, • Παράγουν πρωτότυπα υποδήματα με παραδοσιακά και ψηφιακά μέσα, • Κατασκευάζουν πρωτότυπα καλαποδιών, τακουινιών ή υποδημάτων με μεθόδους ταχείας προτυποποίησης.
<p>Γ. «Οργάνωση και παραγωγή υποδημάτων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επιμελούνται ή εκτελούν ελέγχους ποιότητας στο τελικό προϊόν και στα ενδιάμεσα στάδια της παραγωγής, • Κοστολογούν το σχέδιο του υποδήματος και το τελικό προϊόν, • Μετατρέπουν το σχέδιο σε βιομηχανικό προϊόν, • Οργανώνουν τα στάδια της παραγωγής, • Οργανώνουν τους σταθμούς παραγωγής και το σύστημα διακίνησης υλικών, • Οργανώνουν την εφοδιαστική αλυσίδα, τη διαχείριση πρώτων υλών και τα διαθέσιμα

	<p>αποθέματα,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εντοπίζουν σφάλματα στη διαδικασία παραγωγής, • Ενημερώνονται για τον ανταγωνισμό, • Συμμετέχουν στις διαδικασίες προώθησης των προϊόντων, • Ελέγχουν θέματα υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας, • Διαχειρίζονται το ανθρώπινο δυναμικό και τους πόρους της επιχείρησης σε συνεργασία με τη διοίκηση.
--	--

***Μέρος Γ' – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ) και εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	Ιστορία της τέχνης – Υποδήματος	2	0	2									
2	Ελεύθερο σχέδιο – Σχέδιο υποδήματος	2	4	6									
3	Τεχνικές κατασκευής (κοπή, ραφή, σόλα, μοντάρισμα)	0	8	8									
4	Ανάλυση τάσεων μόδας – Styling	2	2	4									
5	Υλικά υποδηματοποιίας				2	2	4						
6	Αειφορία προϊόντων				2	2	4						
7	Σχεδιασμός και κατασκευή πρωτότυπων υποδημάτων				0	8	8						
8	Σχεδιασμός καλαποδιού – Διαστασιολογική άνεση				1	3	4						
9	Ηλεκτρονικός σχεδιασμός και κατασκευή (CAD/CAM)							0	8	8			
10	Τρισδιάστατη προτυποποίηση							0	4	4			
11	Τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων – Έλεγχος							2	2	4			

	ποιότητας												
12	Οργάνωση παραγωγής – Βιομηχανοποίηση							2	2	4			
13	Οργάνωση και παρουσίαση συλλογών										0	4	4
14	Marketing										2	2	4
15	Κοστολόγηση προϊόντος										2	2	4
16	Λεπτομερειακός σχεδιασμός – Portfolio										0	8	8
ΣΥΝΟΛΟ		6	14	20	5	15	20	4	16	20	4	16	20

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.Α ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Αυτή η μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει τόσο γενικά στοιχεία της ιστορίας της τέχνης, όσο και ειδικά στοιχεία αυτής που επέδρασαν στη διαμόρφωση και εξέλιξη της υπόδησης μέχρι σήμερα. Σε αυτά περιλαμβάνονται η Αναγέννηση, ο Μανιερισμός, το Μπαρόκ, το Ροκοκό, ο Νεοκλασικισμός, ο Ρομαντισμός, ο Ρεαλισμός, αυτόνομοι καλλιτέχνες κ.ά. Επιπλέον στοχεύει στην αναγνώριση καλλιτεχνών των αντίστοιχων περιόδων και στα σημαντικότερα έργα τους και μελετά πώς οι κοινωνικές, πολιτικές και θρησκευτικές εξελίξεις κάθε περιόδου επηρέασαν την τέχνη και κατ' επέκταση την υπόδηση. Αναλύεται μεθοδολογικά η διαδικασία προσέγγισης και ερμηνείας ενός έργου, η εικονογραφική και η τεχνολογική ανάλυσή του με στόχο την ένταξή του στο εκάστοτε ιστορικό πλαίσιο. Στόχος της ενότητας είναι η σταδιακή ενίσχυση της κουλτούρας, της αισθητικής παιδείας και της κριτικής αντίληψης των εκπαιδευόμενων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ενσωματώνουν στοιχεία της τέχνης στη σχεδίαση των υποδημάτων,
- Αναγνωρίζουν γενικά στοιχεία της ιστορίας της τέχνης,
- Ερμηνεύουν ιστορικά στοιχεία της διαμόρφωσης και της εξέλιξης του υποδήματος κατά το πέρασ των χρόνων,
- Αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικότερα υποδήματα της κάθε εποχής,
- Διακρίνουν την επιρροή του παρελθόντος σε σύγχρονους σχεδιαστές,

- Αντλούν έμπνευση από τα χαρακτηριστικά της κάθε περιόδου,
- Διαμορφώνουν αισθητική και κριτική αντίληψη κατά τη σχεδιαστική διαδικασία,.
- Αξιοποιούν ιστορικές βιβλιογραφικές πηγές και εποπτικό υλικό,
- Προσεγγίζουν και να ερμηνεύουν ένα έργο,
- Παρεμβαίνουν δημιουργικά στη σχεδίαση ενός υποδήματος.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (0).

2.1.B ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ – ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Αυτή η μαθησιακή ενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην οπτική γλώσσα και τη διαδικασία του «σχεδίου-με-το-χέρι για σχεδιαστές» μέσα από την άμεση-παρατήρηση του φυσικού κόσμου και στη βάση της ανθρώπινης οπτικής αντίληψης με την εφαρμογή βασικών κανόνων της ευκλείδειας γεωμετρίας, που βοηθούν στην ανάλυση και σύνθεση επίπεδων σχημάτων (επιφανειών 2 διαστάσεων) και επιφανειών αντικειμένων 3 διαστάσεων και στην κατανόηση του τρισδιάστατου χώρου. Περιλαμβάνει εξάσκηση του αναλογικού σχεδίου από παρατήρηση για τη σταδιακή βελτίωση της ικανότητας εκτέλεσης σκίτσων από φυσικά μοντέλα αντικειμένων στον χώρο, εφαρμόζοντας μεθόδους ανάλυσης της επίπεδης ή καμπύλης φόρμας και της σχέσης της με το φόντο και την επίδραση της σκιάς και του φωτός στην τονική τους διαβάθμιση (θετικός αρνητικός χώρος). Εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε τεχνικές δημιουργίας σκίτσου για υποδήματα και ιδεασμό. Επιπλέον στον σχεδιασμό και τη φωτοσκίαση με μολύβι, ξυλομπογιές, μαρκαδόρους και υδροδιαλυτά χρώματα. Περιλαμβάνει μεθοδολογίες απόδοσης της βάσης του υποδήματος από το καλαπόδι και της επεξεργασίας αυτού για την παραγωγή του πατρών σε διάφορα σχέδια και μεγέθη.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν βασικές τεχνικές για την απόδοση τρισδιάστατων όγκων σε επιφάνειες 2 διαστάσεων,
- Αναπαριστούν τις δομές των βασικών γεωμετρικών στερεών και αντικειμένων και χώρων σε προοπτική απεικόνιση,
- Χρησιμοποιούν εκφραστικές γραμμές, τόνο και χρώμα,
- Αναλύουν με ακρίβεια εικόνες πραγματικών και ιδεατών τρισδιάστατων χώρων & αντικειμένων,
- Χρησιμοποιούν υλικά σχεδίασης για τη δημιουργική αποτύπωση της ιδέας τους,
- Κατηγοριοποιούν τα βασικά σχέδια των υποδημάτων,
- Κατασκευάζουν ελεύθερο σχέδιο για υποδήματα,

- Συλλαμβάνουν την αρχική ιδέα ενός υποδήματος και να την αποτυπώνουν σε σκίτσο,
- Κατασκευάζουν πατρόν (στάμπο) και να τα εφαρμόζουν σε διάφορα μεγέθη υποδημάτων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (4), Σύνολο (6).

2.1.Γ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ (ΚΟΠΗ, ΡΑΦΗ, ΣΟΛΑ, ΜΟΝΤΑΡΙΣΜΑ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Αυτή η μαθησιακή ενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους στη χρήση μεθόδων ανάπτυξης και κατασκευής του υποδήματος. τους/τις εξοικειώνει αρχικά με τη ραφή στο χέρι, τη ραπτομηχανή και τη χρήση της, καθώς και τα διάφορα είδη ραφής που υπάρχουν. Μαθαίνει στον/στην εκπαιδευόμενο/η τον επαγγελματικό τρόπο ραφής των διαφόρων τμημάτων του υποδήματος και τη συναρμολόγησή τους στο υπόδημα. Περιλαμβάνει τεχνικές για τη σωστή τοποθέτηση και κοπή των τμημάτων του φοντιού, την καλύτερη οικονομία των υλικών και τον υπολογισμό των υλικών του σχεδίου. Αναλύει τα είδη σόλας και τους βασικούς τρόπους κατασκευής της. Περιλαμβάνει τεχνικές επιλογής υλικών και τεχνικών κατασκευής για την απόδοση επιθυμητών λειτουργικών, ποιοτικών και μηχανικών ιδιοτήτων στο υπόδημα, όπως είναι η αδιαβροχοποίηση, η ελαχιστοποίηση της ολισθηρότητας κ.ά. Περιλαμβάνονται επίσης εργαστηριακές ασκήσεις στις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/ες καταρτίζονται γύρω από τη διαδικασία μονταρίσματος του υποδήματος, καθώς και για τα τελικά στάδια του φινιρίσματος. Το μάθημα επίσης περιλαμβάνει σύγχρονες μεθόδους παραγωγής, που ενσωματώνουν αυτοματοποιημένες τεχνολογίες αιχμής σε όλα τα στάδια της κοπής, της ραφής και του μονταρίσματος ενός υποδήματος.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προετοιμάζουν τη διαδικασία κοπής των τμημάτων του υποδήματος,
- Υπολογίζουν τον βέλτιστο τρόπο κοπής, ώστε να ελαχιστοποιείται η φύρα,
- Κοστολογούν τα υλικά κοπής,
- Προετοιμάζουν τα κομμάτια του υποδήματος για τη διαδικασία ραφής,
- Συναρμολογούν το φόντι για τις ανάγκες προτυποποίησης,
- Συναρμολογούν το φόντι με μεθόδους βιομηχανικής παραγωγής,
- Μοντάρουν ένα υπόδημα,
- Συγκολλούν τον πάτο και τη σόλα ενός υποδήματος,
- Προγραμματίζουν τις τελικές και συμπληρωματικές εργασίες για το φινιρίσμα του υποδήματος,
- Αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες κατασκευής ενός υποδήματος.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (8), Σύνολο (8)

2.1.Δ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΣΕΩΝ ΜΟΔΑΣ – STYLING

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν τις τάσεις μόδας. Γίνεται εισαγωγή στην έννοια του στυλ, της υψηλής, της δημοφιλής και της χαμηλής κουλτούρας στη μόδα. Αναλύονται θέματα χρωματολογίας και αισθητικής αντίληψης, ώστε να αναλυθούν και να ερμηνευθούν δημιουργικά τα δεδομένα της μόδας. Γίνεται μελέτη των διαφορετικών ειδών styling και των διαδικασιών επιλογής των κατάλληλων υλικών. Μελετώνται βασικές πλατφόρμες και κανάλια ενημέρωσης και διαμόρφωσης τάσεων μόδας. Εξετάζονται τεχνικές για την άντληση και την επεξεργασία των δεδομένων μόδας. Οι καταρτιζόμενοι/ες έρχονται σε επαφή με πρακτικούς όρους από το πεδίο δραστηριοποίησης ενός/μιας στυλίστα/στριας, που περιλαμβάνουν τις σχέσεις του/της με τη βιομηχανία μόδας και τη δημιουργική βιομηχανία εν γένει. Το μάθημα εισέρχεται σε ζητήματα που αφορούν την κατανόηση του ρόλου του/της στυλίστα/στριας στη δημιουργία του στυλ και της εικόνας ενός υποδήματος. Μελετώνται οι καταναλωτικές συνήθειες και ο ρόλος του/της σχεδιαστή/στριας-στυλίστα/στριας στο χτίσιμο καταναλωτικών τάσεων ή τάσεων μόδας, αξιοποιώντας εικόνα και κείμενο και παράγοντας συλλογές που εξισορροπούν το δημιουργικό και το εμπορικό κομμάτι της δουλειάς του/της. Τέλος, μελετώνται πρακτικές που αφορούν την οργάνωση παρουσιάσεων, την επίβλεψη παρουσιάσεων, την προετοιμασία διαφημιστικής καμπάνιας και διακόσμησης βιτρινών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Παρακολουθούν τις τάσεις της μόδας,
- Συλλέγουν δεδομένα μόδας για τις τάσεις, τα χρώματα και τα υλικά,
- Αναλύουν τις τάσεις της μόδας και της αγοράς,
- Αναλύουν καταναλωτικές συνήθειες,
- Επιλέγουν τα κατάλληλα χρωματολόγια, τις υφές και τα αξεσουάρ σύμφωνα με τις τάσεις της μόδας,
- Συμμετέχουν στο χτίσιμο τάσεων μόδας και καταναλωτικών συνηθειών,
- Δημιουργούν τάσεις στον περιοδικό Τύπο με εικόνα και κείμενο,
- Δημιουργούν συλλογές που εξισορροπούν το δημιουργικό και το εμπορικό κομμάτι της δουλειάς τους,
- Εφαρμόζουν βασικές τεχνικές γραφιστικής και διακοσμητικής για την προετοιμασία παρουσιάσεων και την ανάδειξη των προϊόντων τους,
- Λειτουργούν σε ένα πλαίσιο συλλογικής συνεργασίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4),

2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A ΥΛΙΚΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται ανάλυση των κατηγοριών των υλικών που χρησιμοποιούνται στην υποδηματοποιία και των βασικών μηχανικών ιδιοτήτων τους. Επίσης παρουσιάζονται και αναλύονται νέα υλικά υποδηματοποιίας, όπως αειφόρα και έξυπνα, ενώ επεξηγείται και η αντίστοιχη αγγλική ορολογία. Αναλύονται οι επιμέρους κατηγορίες υλικών που χρησιμοποιούνται στην υποδηματοποιία, όπως δέρματα, πολυμερή, υφάσματα, μέταλλα, ξύλο κτλ. Επεξηγούνται η μακροσκοπική συμπεριφορά των υλικών, οι βασικές τους ιδιότητες και η σύνδεσή τους με το τελικό προϊόν (π.χ. ελαστικότητα, απορρόφηση κραδασμών, ολισθηρότητα, αδιαβροχοποίηση κτλ.). Μελετώνται οι επιπτώσεις της επιλογής υλικών στο μικροκλίμα του υποδήματος και στη θερμική άνεση. Εξετάζονται υλικά που χρησιμοποιούνται για πάτους, σόλες, τακούνια, κορδόνια, προστατευτικά μεταλλικά στοιχεία. Επίσης αναλύονται υλικά συγκόλλησης, καθώς και βαφές και πώς αυτά επηρεάζουν τις μηχανικές ιδιότητες του υποδήματος. Τέλος παρουσιάζονται έξυπνα υλικά, όπως υλικά με μνήμη σχήματος (shape memory materials).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν βασικές μηχανικές ιδιότητες υλικών,
- Αναγνωρίζουν τις ειδικές προδιαγραφές και απαιτήσεις των υλικών που χρησιμοποιούνται στην υποδηματοποιία,
- Επιλέγουν κατάλληλα υλικά σύμφωνα με το είδος και τη χρήση του υποδήματος,
- Αποδίδουν τις επιθυμητές λειτουργικές και μηχανικές ιδιότητες σε ένα υπόδημα,
- Επιλέγουν κατάλληλα υλικά για κάθε στοιχείο του υποδήματος,
- Επιλέγουν κατάλληλα υλικά συγκόλλησης, βαφές και υλικά φινιρίσματος,
- Αξιοποιούν νέα υλικά, όπως τα «αειφόρα» ή τα «έξυπνα»,
- Υπολογίζουν τις συνθήκες μικροκλίματος στο εσωτερικό του υποδήματος,
- Αναγνωρίζουν τεχνικά προβλήματα στη διαδικασία κατασκευής των υποδημάτων,
- Αποδίδουν βασική αγγλική ορολογία στα υλικά υποδηματοποιίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

2.2.B ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα αναφέρονται οι βασικές αρχές που αφορούν την ηθική και την οικολογική διάσταση του προϊόντος. Εξετάζονται οι κανονισμοί και οι νομοθεσίες σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Γίνεται κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο τα διάφορα στάδια προετοιμασίας και κατασκευής του υποδήματος επηρεάζουν το περιβάλλον και πώς οι εκπαιδευόμενοι/ες θα πρέπει να σχεδιάζουν με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος. Μελετώνται μέθοδοι απόρριψης, ανακύκλωσης ή οικολογικής αποδόμησης των υποδημάτων. Εξετάζονται κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα που επιδρούν στην τοπική ανάπτυξη και ο τρόπος με τον οποίο η υποδηματοποιία μπορεί να αναπτυχθεί στο πλαίσιο της μετάβασης προς μια αειφόρο κοινωνία. Παρουσιάζονται παραδείγματα και μοντέλα ανάπτυξης της υποδηματοποιίας από διαφορετικά κράτη (ανεπτυγμένα και υπό ανάπτυξη). Παρουσιάζονται κινήματα γύρω από την ηθική διάσταση της παραγωγής, με άξονα τη δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Μελετώνται επίσης μοντέλα αειφόρου καινοτομίας με παραδείγματα από τον χώρο της υποδηματοποιίας. Τέλος, στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, παρουσιάζονται βιοδιασπώμενα υλικά που χρησιμοποιούνται στη σύγχρονη βιομηχανία υπόδησης.

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κάνουν χρήση των βασικών αρχών αειφόρου σχεδίασης κατά τη σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων,
- Ανακαλύπτουν βέλτιστες λύσεις αειφορίας στον τρόπο κατασκευής ενός υποδήματος,
- Επιλέγουν κατάλληλα, φιλικά προς το περιβάλλον υλικά,
- Επιλέγουν φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες κατασκευής,
- Αξιοποιούν βιοδιασπώμενα υλικά,
- Εφαρμόζουν εθνικούς ή ευρωπαϊκούς κανονισμούς στην οργάνωση της σχεδίασης και κατασκευής υποδημάτων,
- Προσδιορίζουν τον κύκλο ζωής ενός υποδήματος και τη διαδικασία ανακύκλωσής του,
- Προσδιορίζουν μεθόδους απόρριψης και ανακύκλωσης υποδημάτων,
- Ενημερώνονται για την αναβάθμιση των κανονισμών για τη χρήση χημικών, την ανακύκλωση, τις μεθόδους παραγωγής και των εργασιακών συνθηκών,
- Αναγνωρίζουν την ηθική υπόσταση των προϊόντων.

• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

2.2.Γ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται αναφορά στις βασικές αρχές σχεδιασμού των υποδημάτων, των διαφορετικών κατηγοριών αυτών και στις μεθόδους- διαδικασίες κατασκευής πρωτοτύπων με παραδοσιακά μέσα. Γίνεται εκμάθηση σε πρακτικό επίπεδο των βασικών αρχών σχεδιασμού υποδημάτων για άνεση. Ιδιαίτερα μελετώνται οι μέθοδοι και οι τεχνικές για τη σχεδίαση και την κατασκευή πρωτότυπων υποδημάτων, που αξιοποιούνται με πολλούς τρόπους τόσο στο πλαίσιο ανατροφοδότησης της σχεδιαστικής διαδικασίας, όσο και για λόγους μάρκετινγκ, για δειγματισμό, για τη δημιουργία συλλογών κ.ο.κ. Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα ασκηθούν σε πρακτικές μεθόδους κατασκευής διαφορετικών τύπων υποδημάτων χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα μέσα, όπως εργαλεία κοπής, ραφής, μονταρίσματος και συγκόλλησης των πρωτοτύπων, καθώς και διαφορετικά υλικά, πάτους, σόλες και τακούνια. Τέλος, το μάθημα περιλαμβάνει τη διδασκαλία των σχετικών αγγλικών όρων.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Σχεδιάζουν διαφορετικά είδη υποδημάτων,.
- Επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο και μέγεθος καλαποδιού,
- Επιλέγουν τα κατάλληλα υλικά στα διάφορα μέρη του υποδήματος,
- Κατασκευάζουν πρωτότυπα υποδήματα για διαφορετικές ανάγκες (σχεδίαση, μάρκετινγκ, δειγματισμό κτλ.) με παραδοσιακά μέσα,
- Πειραματίζονται με διαφορετικά υλικά, χρώματα και αξεσουάρ,
- Επιλέγουν τους κατάλληλους πάτους και σόλες,
- Χρησιμοποιούν τα κατάλληλα μέσα και εργαλεία για την κατασκευή των πρωτοτύπων τους,
- Χρησιμοποιούν τη σχετική αγγλική ορολογία.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (8), Σύνολο (8).

2.2.Δ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΛΑΠΟΔΙΟΥ – ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΕΣΗ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται αναφορά στις βασικές αρχές σχεδίασης των καλαποδιών για τις διαφορετικές κατηγορίες των υποδημάτων. Επιπλέον γίνεται αναφορά στις αρχές ανθρωπομετρίας και σωματομετρίας, αλλά και της βασικής ανατομίας του άκρου ποδιού. Αναλύονται οι βασικές μετρήσεις και οι κρίσιμες διαστάσεις των καλαποδιών. Εξηγούνται οι τεχνικές λήψης μετρήσεων στο

καλαπόδι. Αναλύονται οι βασικές μετρήσεις του ποδιού και πώς αυτές αντιστοιχίζονται στις διαστάσεις του καλαποδιού. Μελετάται η σχέση μεταξύ των διαστάσεων του καλαποδιού και των διαστάσεων του υποδήματος. Αναλύεται η έννοια της διαστασιολογικής άνεσης (fitting) των υποδημάτων τόσο για μαζική, όσο και για εξατομικευμένη κατασκευή. Αναλύεται επίσης η μεθοδολογία παραγωγής διαφορετικών μεγεθών καλαποδιού, καθώς και η σύνδεση του καλαποδιού με τον σχεδιασμό πάτου, σόλας και τακουνιού. Αξιοποιούνται σύγχρονα λογισμικά σχεδίασης, τροποποίησης και προτυποποίησης καλαποδιών για διαφορετικούς τύπους υποδημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αξιοποιούν βασικές αρχές εργονομίας στη σχεδίαση καλαποδιών.
- Κάνουν χρήση δεδομένων ανθρωπομετρίας και σωματομετρίας στη σχεδίαση καλαποδιών,
- Λαμβάνουν εργονομικές μετρήσεις στο ανθρώπινο πόδι,
- Λαμβάνουν μετρήσεις στο καλαπόδι,
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένα καλαπόδια,
- Σχεδιάζουν καλαπόδια για μαζική παραγωγή,
- Υπολογίζουν τις σωστές διαστάσεις ενός υποδήματος,
- Υπολογίζουν τη διαστασιολογική άνεση ενός υποδήματος,
- Σχεδιάζουν και να παράγουν πρωτότυπα καλαποδιών,
- Αξιοποιούν σύγχρονα λογισμικά εργαλεία για τη σχεδίαση και την παραγωγή ψηφιακών πρωτοτύπων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (3), Σύνολο (4).

2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.Α ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ (CAD/CAM)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται εισαγωγή στις έννοιες CAD/CAM και στον κύκλο ζωής προϊόντος. Παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία, η εξέλιξη των συστημάτων CAD, καθώς και οι σύγχρονες εφαρμογές τους στη βιομηχανία με έμφαση στη βιομηχανία υπόδησης. Γίνεται μια επισκόπηση των βασικών εννοιών της βιομηχανικής σχεδίασης και αναλύεται η διαδικασία σχεδίασης υποδημάτων με σύγχρονα μέσα (CAD). Στη συνέχεια μελετώνται οι διαδικασίες σχεδίασης σε τρεις και σε δύο διαστάσεις για την ανάπτυξη ενός μοντέλου υποδήματος. Παρουσιάζονται εργαλεία ψηφιακής προτυποποίησης σε τρεις διαστάσεις, απόδοσης υλικών, υφής και φωτορεαλισμού. Αναλύονται τα λογισμικά εργαλεία σχεδίασης σε δύο διαστάσεις για την παραγωγή των πατρών (στάμπο) και την

επεξεργασία αυτών (pattern engineering). Εξηγούνται οι μεθοδολογίες και τα λογισμικά εργαλεία παραγωγής μεγεθών. Γίνεται εισαγωγή στις βασικές διαδικασίες CAM που χρησιμοποιούνται στην υποδηματοποιία (στάδια κοπής, συναρμολόγησης κ.ά.).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ενσωματώνουν βασικές αρχές της βιομηχανικής σχεδίασης στη σχεδιαστική διαδικασία των υποδημάτων,
- Σχεδιάζουν σε τρεις διαστάσεις το μοντέλο ενός υποδήματος μέσω λογισμικού CAD,
- Αποδίδουν υλικά και υφές στο τρισδιάστατο μοντέλο ενός υποδήματος,
- Σχεδιάζουν και να εισάγουν τρισδιάστατα αξεσουάρ σε ένα ψηφιακό μοντέλο ενός υποδήματος,
- Παράγουν φωτορεαλιστικά μοντέλα των ψηφιακών πρωτοτύπων τους,
- Παράγουν και να επεξεργάζονται τα στάμπα του υποδήματος μέσω λογισμικού CAD,
- Εφαρμόζουν μεγεθολογία μέσω λογισμικού CAD,
- Προετοιμάζουν το σχέδιό τους για παραγωγή μέσω CAM.,
- Κάνουν χρήση της βασικής αγγλικής ορολογίας των λογισμικών CAD/CAM της υποδηματοποιίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (0), Σύνολο (8).

2.3.B ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα ορίζεται η έννοια της τρισδιάστατης προτυποποίησης και αναλύεται η διαδικασία εφαρμογής της στα διάφορα στάδια σχεδίασης ενός υποδήματος. Αναπτύσσονται οι βασικές μεθοδολογίες ταχείας προτυποποίησης και οι κατηγορίες αυτών. Αναλύονται τα πλεονεκτήματα κάθε μεθόδου και παρουσιάζονται οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται συχνότερα στην υποδηματοποιία. Αναλύεται η διαδικασία τρισδιάστατης προτυποποίησης για υλικά πρωτότυπα. Δίνεται έμφαση στις μεθόδους προσθετικής κατασκευής και στις εφαρμογές τους στα διάφορα στοιχεία του υποδήματος, όπως στο φόντι, στον πάτο και στη σόλα. Επίσης εξετάζονται οι μέθοδοι τρισδιάστατης προτυποποίησης των καλαποδιών και των τακουινιών. Παρουσιάζονται τεχνολογίες τρισδιάστατης πλεκτικής και οι σύγχρονες εφαρμογές της στην υποδηματοποιία. Εξετάζονται τα υλικά που χρησιμοποιούνται και εξηγείται η σχέση τους με τις μηχανικές ιδιότητες των παραγόμενων πρωτοτύπων. Παρουσιάζονται και αναλύονται εμπορικά παραδείγματα υποδημάτων που ενσωματώνουν μεθόδους τρισδιάστατης

προτυποποίησης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατηγοριοποιούν τις μεθόδους παραγωγής τρισδιάστατων πρωτοτύπων,
- Κατασκευάζουν καλαπόδια με μεθόδους τρισδιάστατης προτυποποίησης,
- Κατασκευάζουν πάτους, σόλες και τακούνια με μεθόδους τρισδιάστατης προτυποποίησης,
- Κατασκευάζουν ολοκληρωμένα υποδήματα με μεθόδους τρισδιάστατης προτυποποίησης,
- Επιλέγουν υλικά και μεθόδους τρισδιάστατης προτυποποίησης ανάλογα με τις επιθυμητές ιδιότητες των παραγόμενων προϊόντων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.3.Γ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ – ΈΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα αναπτύσσονται οι βασικές έννοιες του ελέγχου ποιότητας με πρακτικές εφαρμογές στην ανάπτυξη τεχνικών προδιαγραφών ενός υποδήματος. Περιγράφεται η έννοια ενός συστήματος ελέγχου ποιότητας, καθώς και ο σκοπός των επιθεωρήσεων ελέγχου ποιότητας των προϊόντων. Αναλύονται οι βασικές κατηγορίες στις οποίες διαχωρίζεται το κόστος ποιότητας στην υποδηματοποιία. Επεξηγείται η ανάπτυξη τεχνικών προδιαγραφών των προϊόντων υποδηματοποιίας και γίνεται σύνδεση με διαδικασίες ποιοτικού και οπτικού ελέγχου των υποδημάτων. Αναλύονται οι διαφορετικές μέθοδοι και οι τεχνικές ποιοτικού ελέγχου για τα διαφορετικά τμήματα του υποδήματος, καθώς και για το τελικό προϊόν. Επιπλέον αναλύεται η έννοια της απόδοσης του υποδήματος και η ανάπτυξη προδιαγραφών που ικανοποιούν διαφορετικές απαιτήσεις απόδοσης. Εξηγείται η σημαντικότητα της διαδικασίας ελέγχου ποιότητας κατά τη διάρκεια παραγωγής για τον άμεσο εντοπισμό σφαλμάτων και την ελαχιστοποίηση του κόστους. Παρουσιάζονται και αναλύονται παραδείγματα εφαρμογής διαδικασιών ποιοτικού ελέγχου σε σύγχρονες μονάδες παραγωγής υποδημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν την επιθυμητή απόδοση ενός υποδήματος,
- Αναπτύσσουν τεχνικές προδιαγραφές των υποδημάτων με βάση τα επιθυμητά χαρακτηριστικά ποιότητας,

- Ενσωματώνουν διαδικασίες ελέγχου ποιότητας στη σχεδίαση και την κατασκευή υποδημάτων,
- Ενημερώνονται για αναθεωρήσεις και εξελίξεις σε διαδικασίες ελέγχου ποιότητας,
- Υπολογίζουν τα διάφορα στοιχεία κόστους από την ενσωμάτωση κανόνων ελέγχου ποιότητας,
- Αναγνωρίζουν ελαττωματικά ή προβληματικά ως προς την επιθυμητή απόδοση υποδήματα,
- Επιμελούνται ή να εκτελούν ελέγχους ποιότητας στο τελικό προϊόν και στα ενδιάμεσα στάδια της παραγωγής,
- Εντοπίζουν σφάλματα κατά τη διαδικασία παραγωγής.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

2.3.Δ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα εξηγούνται οι βασικές αρχές και οι μέθοδοι οργάνωσης και αποτελεσματικής διοίκησης βιομηχανικών επιχειρήσεων. Εξετάζονται η οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας, ο υπολογισμός του αναγκαίου εξοπλισμού, καθώς και του ανθρώπινου δυναμικού, η χωροταξική διάταξη παραγωγής, η σχεδίαση του συστήματος διακίνησης των υλικών, η οργάνωση εργασίας. Αναλύεται η διαδικασία μετατροπής του σχεδίου ενός υποδήματος σε βιομηχανικό προϊόν, οι διαδικασίες προγραμματισμού της παραγωγής, επιλογής τεχνολογιών, παραγγελίας, παραλαβής και ελέγχου των υλικών. Μελετώνται ο προγραμματισμός των μηχανών, οι παραγγελίες εξαρτημάτων και αναλύονται οι επιμέρους σταθμοί εργασίας. Εξηγούνται βασικές έννοιες, όπως ο σχεδιασμός και η μέτρηση της εργασίας, η οργάνωση εργασίας (Work planning), η οργάνωση και η διαχείριση εφοδιαστικής και αποθηκών, τα συστήματα κατάλληλης στιγμής (Just In Time) κ.ά., που χρησιμοποιούνται στην υποδηματοποιία.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές:

- Αναγνωρίζουν τους βασικούς τύπους λειτουργίας μιας βιομηχανικής μονάδας,
- Οργανώνουν τα στάδια μετατροπής ενός σχεδίου υποδήματος σε βιομηχανικό προϊόν,
- Οργανώνουν την παραγωγική διαδικασία,
- Σχεδιάζουν σταθμούς εργασίας,
- Προγραμματίζουν την εφοδιαστική αλυσίδα,

- Υπολογίζουν των απαραίτητο εξοπλισμό και τα αναγκαία εργαλεία,
- Υπολογίζουν τις ποσότητες υλικών και πρώτων υλών,
- Οργανώνουν την εργασία και το σύστημα διακίνησης υλικών,
- Προγραμματίζουν μηχανές παραγωγής,
- Υπολογίζουν διάφορα μεγέθη των συστημάτων προγραμματισμού παραγωγής (πχ. MRP, MRP II),
- Οργανώνουν τη διαχείριση των υλικών και τα αποθέματα αυτών,
- Ενσωματώνουν κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται εξοικείωση με την τελική φάση της δουλειάς ενός/μιας σχεδιαστή/στριας υποδημάτων, που είναι η οργανωμένη και επαγγελματική παρουσίαση των δημιουργιών του/της. Γίνεται αναφορά σε μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης συλλογών, διαδικασίες οργάνωσης παρουσιάσεων, καθώς και συντονισμού αυτών. Παρουσιάζονται λογισμικά εργαλεία που διευκολύνουν τον/την σχεδιαστή/στρια να οργανώσει τις συλλογές του/της και να μπορεί να τις παρουσιάζει σε πελάτες, σε εκδηλώσεις ή για τους σκοπούς μάρκετινγκ μιας εταιρείας. Επίσης παρουσιάζονται κανάλια διάχυσης συλλογών μόδας. Το μάθημα εισέρχεται σε διάφορα ζητήματα οργάνωσης και παρουσίασης συλλογών, όπως είναι οι αρχές οργάνωσης μιας συλλογής, η οργάνωση προσωπικής συλλογής, η οργάνωση πορτφόλιο, η επιλογή αξεσουάρ, σκηνικών, θεμάτων παρουσίασης, η οργάνωση, ο συντονισμός και η σκηνοθεσία μιας παρουσίασης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Οργανώνουν και να παρουσιάζουν μι συλλογή υποδημάτων,
- Χρησιμοποιούν λογισμικά εργαλεία και τεχνικές για την παρουσίαση μιας συλλογής υποδημάτων,
- Αξιοποιούν τα κανάλια παρουσίασης συλλογών,
- Οργανώνουν και να συντονίζουν μια παρουσίαση συλλογών,
- Προετοιμάζουν προσωπικές συλλογές υποδημάτων,
- Επιλέγουν κατάλληλα αξεσουάρ και σκηνικά παρουσίασης,
- Επιλέγουν το κατάλληλο θέμα παρουσίασης,
- Σκηνοθετούν μια εκδήλωση παρουσίασης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

2.4.B MARKETING

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Αυτή η μαθησιακή ενότητα εστιάζεται αφενός στο βασικό υπόβαθρο και αφετέρου σε εφαρμογές του marketing στον χώρο της υποδηματοποιίας. Αναλύονται οι βασικές έννοιες του marketing και ο συσχετισμός τους με τον ευρύτερο επιχειρηματικό σχεδιασμό. Αναπτύσσονται οι αρχές, οι μεθοδολογίες, τα συστήματα και εργαλεία, που υποστηρίζουν τη διοίκηση του marketing, με ειδικότερες αναφορές στην ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την οργάνωση της ανάλυσης των αγορών (συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών έρευνας αγοράς), τον προσδιορισμό της ζήτησης, την ανάλυση του ανταγωνισμού, την τμηματοποίηση των αγορών, τη στόχευση και την τοποθέτηση, τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, τη διαμόρφωση στρατηγικής και το μείγμα marketing (προϊόν, τιμή, θέση, προώθηση). Αναλύονται οι σημαντικότερες στρατηγικές marketing στην υποδηματοποιία και γίνεται παρουσίαση και μελέτη περιπτώσεων στρατηγικών marketing εταιρειών υποδηματοποιίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν βασικές έννοιες του marketing,
- Αναπτύσσουν ένα σχέδιο marketing,
- Αναλύουν την αγοραστική συμπεριφορά καταναλωτών και επιχειρηματικών πελατών.
- Εκτελούν έρευνα αγοράς με διάφορες μεθόδους,
- Αναλύουν μια αγορά στα επιμέρους τμήματα,
- Συναποφασίζουν για την τιμολόγηση των υποδημάτων,
- Αξιοποιούν διαφορετικά κανάλια για την προώθηση των προϊόντων,
- Συναποφασίζουν για τη στρατηγική marketing μιας εταιρείας,
- Αξιοποιούν το διαδίκτυο για την υλοποίηση μιας στρατηγικής marketing.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

2.4.Γ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα γίνεται μια εισαγωγή στις βασικές αρχές κοστολόγησης του σχεδίου ενός υποδήματος ή ενός προϊόντος υποδήματος. Το μάθημα περιλαμβάνει στοιχεία σχεδιασμού και μέτρησης της εργασίας,

προσδιορισμού χρόνου παραγωγικών ή επισκευαστικών φάσεων, οργάνωσης και διοίκησης έργων (project management), δικτυωτής ανάλυσης, χρονικού υπολογισμού έργων, κοστολογικού υπολογισμού έργων. Επίσης μελετά μεθόδους αξιολόγησης, συστήματα PERT, κατάστρωση δικτυωτών χρονοδιαγραμμάτων (χρόνος, κόστος, μέσα, χρονικά περιθώρια), κατάστρωση διαγραμμάτων GANTT κ.ά. για την κοστολόγηση του σχεδίου ή της παραγωγικής διαδικασίας κατασκευής ενός υποδήματος. Εξηγούνται τα σημαντικότερα συστήματα κοστολόγησης στην υποδηματοποιία και οι μεθοδολογίες μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξετάζονται ζητήματα οργάνωσης και διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας και αποθηκών, οικονομικής ανάλυσης και οικονομικής σκέψης. Παρουσιάζονται και αναλύονται μελέτες περιπτώσεως από επιχειρήσεις υποδηματοποιίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κοστολογούν το σχέδιο ενός υποδήματος,
- Υπολογίζουν το κόστος παραγωγής ενός υποδήματος,
- Υπολογίζουν επιμέρους δαπάνες υλικών, εργατικού δυναμικού, λειτουργίας μηχανημάτων,
- Καταστρώνουν χρονοδιαγράμματα έργων,
- Οργανώνουν τη λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας,
- Οργανώνουν τη λειτουργία της αποθήκης,
- Υπολογίζουν τα απαραίτητα αποθέματα υλικών,
- Εφαρμόζουν μεθόδους μείωσης κόστους παραγωγής.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

2.4.Δ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – PORTFOLIO

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα οι εκπαιδευόμενοι/ες καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει στο πλαίσιο των σπουδών τους και να αναπτύξουν τα σχέδια και τους τεχνικούς φακέλους διαφορετικών ειδών υποδημάτων. Για κάθε υπόδημα οργανώνεται ένα project με συγκεκριμένες λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές, που υλοποιείται σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Στόχος κάθε project είναι η ανάπτυξη ενός υποδήματος από τη βασική ιδέα μέχρι το τελικό προϊόν. Περιλαμβάνει έρευνα, ιδεασμό, παραγωγή σκίτσων και μορφών, επιλογή υλικών, χρωματολόγιο και παραλλαγές αυτών. Κάθε project περιλαμβάνει επίσης την παραγωγή του τρισδιάστατου πρωτοτύπου και του αντίστοιχου υλικού με παραδοσιακά ή/και σύγχρονα μέσα και ολοκληρώνεται με την ανάπτυξη του τελικού τεχνικού φακέλου. Για κάθε υπόδημα πραγματοποιείται κατάλληλη παρουσίαση, που απεικονίζεται σε ψηφιακά μέσα (εικόνα, βίντεο). Για την οργάνωση της παρουσίασης λαμβάνονται υπόψη και πιθανές παραλλαγές στο πλαίσιο κάθε σχεδίου. Παράλληλος στόχος αυτής της ενότητας είναι η ανάπτυξη

ατομικών portfolio που θα λειτουργήσουν βοηθητικά στην αγορά εργασίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Σχεδιάζουν διαφορετικούς τύπους υποδημάτων,
- Υλοποιούν σχεδιαστικά έργα (project) υποδημάτων,
- Αναπτύσσουν κατάλληλες λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές στα υποδήματα,
- Σχεδιάζουν και να κατασκευάζουν ψηφιακά και υλικά πρωτότυπα για διαφορετικούς τύπους υποδημάτων,
- Παράγουν τους τεχνικούς φακέλους των υποδημάτων,
- Οργανώνουν την παρουσίαση υποδημάτων με ηλεκτρονικά μέσα,
- Αναπτύσσουν προσωπικά portfolio.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (8), Σύνολο (8).

2.4.Ε ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα αποσκοπεί στην πρακτική άσκηση των εκπαιδευόμενων σε φυσικούς χώρους εργασίας, σε αντικείμενο συναφές με αυτό των σπουδών, σχεδιασμού και κατασκευής υποδημάτων. Στοχεύει στη σύνδεση της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας, έτσι ώστε η εκπαίδευση να παρέχει εφαρμοσμένη γνώση. Η απόκτηση εργασιακών εμπειριών κατά τη διάρκεια των σπουδών είναι πολύ σημαντική για τη μετέπειτα επαγγελματική σταδιοδρομία των εκπαιδευόμενων. Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εργαστούν σε παραγωγικές μονάδες σε διάφορες θέσεις εργασίας.,

- Χειριστούν τον εξοπλισμό και τα μηχανήματα μιας παραγωγικής μονάδας,
- Χειριστούν τα σχεδιαστικά λογισμικά (CAD/CAM) μιας παραγωγικής μονάδας,
- Αναλάβουν θέσεις ευθύνης σε παραγωγικές μονάδες,
- Αναλάβουν τη διοίκηση του σχεδιαστικού τμήματος μιας μονάδας,
- Αναλάβουν τη διοίκηση της παραγωγής μιας μονάδας,
- Εκπονήσουν μελέτες κοστολόγησης προϊόντων,
- Εκπονήσουν μελέτες οργάνωσης παραγωγής,
- Εκπονήσουν μελέτες μείωσης του κόστους παραγωγή,
- Οργανώσουν τις διαδικασίες μάρκετινγκ μιας παραγωγικής μονάδας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (960), Σύνολο (960).

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

1.1 Θεωρητική κατάρτιση

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα θεωρητικής διδασκαλίας:

- Εποπτικά μέσα,
- Υπολογιστής,
- Θρανία και καρέκλες,
- Πίνακες διδασκαλίας,
- Σχεδιαστήρια.

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας:

- Tablets για ψηφιακή σχεδίαση,
- Διαδραστικοί πίνακες.

1.2 Εργαστήρια

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας:

- Σχεδιαστήριο (έδρανα, καρέκλες),
- Εξοπλισμός σχεδιαστηρίου (χαρτιά A3, χαρτόνια, μολύβια, γόμες, ξύστρες, γνώμονες, μαρκαδόροι),
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές αυξημένων δυνατοτήτων για υποστήριξη 2D/3D CAD ,
- Λογισμικά 2D/3D CAD για τη σχεδίαση υποδημάτων,
- Λογισμικά 3D CAD για τη σχεδίαση καλαποδιών,
- Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων μόδας,
- Λογισμικά κοστολόγησης,
- Λογισμικά οργάνωσης παραγωγής,
- Λογισμικά γραφείου (word, excel, powerpoint),
- Τριδιάστατοι εκτυπωτές,
- Εργαλεία χειρός (κοπίδια, σφυράκια, τανάλιες, πινέλα κόλλας, μεζούρες κτλ.),
- Γαζωτικές μηχανές,
- Πάγκοι εργασίας,
- Καλαπόδια διαφορετικών τύπων και μεγεθών,
- Σόλες διαφορετικών τύπων και μεγεθών,
- Πάτοι διαφορετικών τύπων και μεγεθών,

- Τακούνια διαφορετικών τύπων και μεγεθών,
- Υλικά (δέρματα, υφάσματα, αξεσουάρ κτλ.),
- Ενισχυτικά υλικά
- Υλικά συγκόλλησης (κόλλες, φακαρόλες κτλ.),
- Βαφές,
- Υλικά φινιρίσματος.

Επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας:

- Πρόσβαση σε εργαστήριο ποιοτικού ελέγχου.

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευομένους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι ένα μείγμα θεωρητικών και εφαρμοσμένων γνώσεων και δεξιοτήτων. Οι καταρτιζόμενοι/ες θα εκπαιδευτούν σε διαφορετικά αντικείμενα της συγκεκριμένης ειδικότητας με στόχο να αποκτήσουν όλα εκείνα τα εφόδια που θα τους/τις καταστήσουν απαραίτητους/ες στην αγορά εργασίας και στον κλάδο της υπόδησης γενικότερα.

Τα εργαστηριακά μαθήματα των τριών πρώτων εξαμήνων θα πραγματοποιηθούν τόσο εντός του περιβάλλοντος της σχολής (εργαστήριο) όσο και σε πραγματικό βιομηχανικό περιβάλλον. Ειδικότερα, τμήματα των μαθημάτων «Τεχνικές κατασκευής (κοπή, ραφή, σόλα, μοντάρισμα)», «Υλικά υποδηματοποιίας», «Σχεδιασμός και κατασκευή πρωτοτύπων υποδημάτων», «Σχεδιασμός καλαποδιού – Διαστασιολογική άνεση», «Τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων – Έλεγχος ποιότητας», «Οργάνωση παραγωγής – Βιομηχανοποίηση», «Λεπτομερειακός

σχεδιασμός – Portfolio», υπολογίζεται πως θα πραγματοποιηθούν σε βιομηχανικό περιβάλλον, σε συνεργασία με επιχειρήσεις του κλάδου. Αυτό κρίνεται απαραίτητο για δύο λόγους: (α) Διότι ο αντίστοιχος βιομηχανικός εξοπλισμός έχει υψηλό κόστος και δεν προτείνεται να αγοραστεί από το ΙΕΚ, (β) οι καταρτιζόμενοι/ες θα γνωρίσουν τις πραγματικές συνθήκες εργασίες και τις απαιτήσεις του κλάδου.

Μεθοδολογικά, οι πρακτικές δεξιότητες των καταρτιζόμενων θα εμπλουτιστούν και θα ολοκληρωθούν μέσω της πρακτικής άσκησης, διάρκειας 960 ωρών, μέσω της οποίας: (α) θα αποκτήσουν πραγματική επαγγελματική εμπειρία σε βιομηχανικό επίπεδο, (β) θα κατανοήσουν τις συνθήκες και τις απαιτήσεις εργασίας στον κλάδο, (γ) θα προσανατολιστούν ως προς το μονοπάτι της επαγγελματικής τους εξέλιξης.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας θα δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών εργασιών (project), που θα καλύπτουν οριζόντια ζητήματα που θα περιλαμβάνουν περισσότερες από μία μαθησιακές ενότητες. Το αντικείμενο της σχεδίασης είναι σε μεγάλο βαθμό ολιστικό και κατά συνέπεια οι καταρτιζόμενοι/ες θα πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόσουν γνώσεις και δεξιότητες από μια μεγάλη ομάδα μαθησιακών εννοιών με στόχο την παραγωγή του βέλτιστου αποτελέσματος.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ, όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει,
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ Δ' 59/03-02-89), όπως ισχύει,
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ Β' 1318/2015), όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού*, όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ Β' 4146/09-09-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας*, όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Στα εργαστήρια της ειδικότητας θα πρέπει να δίνεται προσοχή στα παρακάτω:

- Τα μέτρα ΥΑΕ ξεκινούν με τη σωστή εκπαίδευση και ενημέρωση των καταρτιζομένων στους κινδύνους που θα συναντήσουν όχι μόνο στους χώρους των εργαστηρίων και στο επάγγελμα, αλλά και στη σωστή χρήση εργαλείων και συσκευών,
- Ο εργαστηριακός χώρος πρέπει να διατηρείται καθαρός για να υπάρχει ασφάλεια στην εργασία. Τα δάπεδα θα πρέπει να καθαρίζονται από τα διάφορα υπολείμματα υλικών (κλωστές, μπομπίνες, δέρματα, υφάσματα κτλ.), ώστε να αποφευχθούν γλιστρήματα των καταρτιζομένων.
- Δεν πρέπει να υπάρχουν εργαλεία αλλά και υλικά ή εξαρτήματα στο δάπεδο για αποφυγή τραυματισμού προσωπικού και καταρτιζομένων. Πρέπει με το πέρας κάθε εργασίας τα εργαλεία και τα υλικά να τοποθετούνται στη θέση τους.
- Οι πάγκοι θα πρέπει να καθαρίζονται από τα διάφορα παραπροϊόντα των υφασμάτων και των άλλων υλικών, ώστε να αποφευχθούν τυχόν μικροτραυματισμοί στα χέρια.
- Όταν πρόκειται να γίνει χρήση κάποιας συσκευής, πρέπει να γίνει σωστή ενημέρωση των μαθητών/τριών και του τεχνικού προσωπικού, αφού συμβουλευτούμε τα τεχνικά εγχειρίδια, για να αποφευχθεί βλάβη στην ίδια τη συσκευή αλλά και τραυματισμός του/της καταρτιζομένου/ης από κακό χειρισμό.
- Η χρήση φορητών ηλεκτρικών συσκευών πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή, ώστε να μειωθεί στο ελάχιστο η περίπτωση ηλεκτροπληξίας. Για τον ίδιο λόγο θα πρέπει να γίνεται τακτικός έλεγχος των καλωδίων αλλά και των μονώσεων των συσκευών.
- Μην αφήνονται συσκευές μεγάλου βάρους σε ψηλά ράφια ή πάγκους εντός του εργαστηρίου.
- Πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα σε περίπτωση πυρκαγιάς, γι' αυτό οι πυροσβεστήρες πρέπει να είναι αναγομωμένοι και να βρίσκονται κοντά στις εξόδους διαφυγής και σε εμφανή μέρη.
- Πρέπει να φροντίζουν οι εκπαιδευτές/τριες ώστε να διατηρούνται οδεύσεις διαφυγής στον χώρο του εργαστηρίου και να μην υπάρχουν εμπόδια μπροστά στις εξόδους.
- Ο/Η εκπαιδευτής/τρια πρέπει να λάβει την πρόνοια για την παροχή πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος. Γι' αυτό θα πρέπει να διατηρείται το φαρμακείο του εργαστηρίου με τα απαραίτητα είδη πρώτης βοήθειας.
- Σε περιπτώσεις λειτουργίας των μηχανών του εργαστηρίου από καταρτιζόμενους/ες οι εκπαιδευτές/τριες θα πρέπει με το τέλος εργασίας να διακόπτουν την παροχή ρεύματος αμέσως για αποφυγή ατυχήματος.
- Πρέπει να τηρούνται οι προβλεπόμενες αποστάσεις ασφαλείας από τα κινούμενα μέρη των μηχανών του εργαστηρίου.
- Δεν πρέπει να γίνεται χρήση συσκευών, οργάνων και μηχανών που έχουν κάποιο πρόβλημα, έστω και μικρό. Πρέπει πρώτα να γίνει η αποκατάσταση της βλάβης και μετά να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, έχει μεγάλη σημασία η έγκαιρη αναφορά και αποκατάσταση βλαβών που αφορούν τα καλώδια των μηχανών ραφής αλλά και του υπόλοιπου εργαστηριακού εξοπλισμού.

3.2 Μέσα ατομικής προστασίας

- Σε κάθε εργαστήριο θα πρέπει οι καταρτιζόμενοι/ες αλλά και οι εκπαιδευτές/τριες να αποφεύγουν να φορούν δακτυλίδια, ρολόγια, βραχιόλια ή αλυσίδες στον λαιμό. Ακόμη θα πρέπει, εάν έχουν μακριά μαλλιά, να τα έχουν επιμελώς μαζεμένα.
- Σε περιπτώσεις χρήσης φορητών ηλεκτρικών συσκευών, όταν κάνουμε χρήση επέκτασης (καλό είναι να αποφεύγεται), προσέχουμε ώστε να μην «τραυματίσουμε» τον αγωγό και κινδυνεύσουμε με ηλεκτροπληξία.
- Σε περιπτώσεις χρήσης ψαλιδιών, σφυριών, κοπτικών εργαλείων, καρφιών κτλ. θα πρέπει οι καταρτιζόμενοι/ες να έχουν τεταμένη την προσοχή τους και να τηρούν σχολαστικά τους κανόνες χρήσης για κάθε εργαλείο.

***Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους εκπαιδευομένους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία,⁴ και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8), ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του Β΄ εξαμήνου και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης,
- β) Τα νυχτερινά κέντρα,

---

⁴ ΦΕΚ Β΄ 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης,
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών,
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η του ΙΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον εργοδότη, η οποία υπογράφεται από το ΙΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώριση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το Γ' εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους, όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία⁵. Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

- Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης,
- Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομίσθιου του ανειδίκευτου εργάτη ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές,
- Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση,
- Δικαίωμα αναφοράς στο ΙΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης,
- Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας,

---

⁵ ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

- Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος,
- Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων

- Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση,
- Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του εργοδότη,
- Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη,
- Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη,
- Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος,
- Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της,
- Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας,
- Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης,
- Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΙΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο,
- Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΙΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον εργοδότη-νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής,
- Άμεση ενημέρωση του ΙΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλον φορέα απασχόλησης (εργοδότη), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον εργοδότη, τότε οφείλει ο τελευταίος να ενημερώσει άμεσα το ΙΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και την κατασκευή υποδημάτων σε **φορείς/επιχειρήσεις όπως** βιομηχανίες, βιοτεχνίες και επαγγελματικά εργαστήρια κατασκευής υποδημάτων και επιμέρους εξαρτημάτων αυτών, σανδαλοποιεία, δημιουργικά γραφεία στον χώρο του υποδήματος και σε **θέσεις εργασίας** στιλίστα/τριας, σχεδιαστή/τριας μόδας υποδημάτων, σχεδιαστή/τριας πατρών (χειρός ή με χρήση συστημάτων CAD), κόφτη/τριας δερμάτων (χειρός και πρέσας κοπής ή με κοπτικά συστήματα CAM), γαζωτή/τριας φοντιών, τεχνίτη/τριας συναρμολόγησης για ρέγουλες φοντιών, τεχνίτη/τριας μονταρίσματος ή/και προετοιμασίας μονταρίσματος, τεχνίτη/τριας ξυσίματος υποδημάτων, συγκόλλησης σολών και καρφώματος σολών, καθώς και βοηθοί των παραπάνω ειδικοτήτων.

3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:⁶

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες,
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης,
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξής τους στο εργασιακό περιβάλλον,
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ες,
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης, όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας,

---

⁶ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης,
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες,
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5 Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών Πρακτικής Άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο/η. Οι εργοδότες του δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου,
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μπορούν να δέχονται έναν/μία (1) πρακτικά ασκούμενο/η,
  - β) Οι εργοδότες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα, το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω,
  - γ) Οι εργοδότες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζομένους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση,
  - δ) Οι εργοδότες που απασχολούν πάνω 250 εργαζομένους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους,
- Σε περίπτωση που ο εργοδότης παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την

πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας», που αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (IEK) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της *πρακτικής άσκησης* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/τριών του IEK, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες, που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
A. «Σχεδίαση υποδημάτων»	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδίαση υποδημάτων με ενσωμάτωση στοιχείων της τέχνης, • Παραγωγή προδιαγραφών των υποδημάτων, • Ενημέρωση για τις τάσεις μόδας, • Επιλογή των κατάλληλων υλικών και διακοσμητικών στοιχείων για την παραγωγή των υποδημάτων, • Χρησιμοποίηση των αρχών της εργονομίας και της αειφορίας στη σχεδίαση υποδημάτων, • Ανάπτυξη του σχεδίου του υποδήματος με παραδοσιακά και σύγχρονα/ηλεκτρονικά μέσα, • Σχεδίαση της μορφής του καλαποδιού, • Σχεδίαση του στάμπο των υποδημάτων σε μεγέθη, • Παραγωγή πρωτότυπων δειγμάτων υποδημάτων με παραδοσιακά και σύγχρονα/ηλεκτρονικά μέσα, • Οργάνωση λειτουργίας του σχεδιαστήριου, • Σχεδίαση συλλογής υποδημάτων, • Συμμετοχή στην οργάνωση παρουσιάσεων συλλογών, • Σύνταξη τεχνικού φάκελου κάθε σχεδίου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Βασικά υλικά σχεδίασης, όπως ενδεικτικά χαρτί/μπλοκ σχεδίασης, μολύβια κοινά ή μηχανικά ή ακουαρέλας, ραπιδογράφος, σετ με χάρακες και καμπυλόγραμμα, • Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο, • Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων μόδας, • Βασικά υλικά σχεδίασης ή/και Η/Υ – λογισμικό σχεδιασμού υποδημάτων CAD, • Υλικά (δέρματα, υφάσματα, Καλαπόδια, πάτοι, σόλες, υλικά συναρμολόγησης), • Αξεσουάρ, • Εργαλεία χειρός (κοπίδι, σφυρί, τανάλια κτλ.).
B. «Κατασκευή υποδημάτων»	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία και κοπή των υλικών που απαρτίζουν το φόντι και τα λοιπά μέρη του υποδήματος, • Συναρμολόγηση του 	<ul style="list-style-type: none"> • Υλικά (δέρματα, υφάσματα, καλαπόδια, πάτοι, σόλες, υλικά συναρμολόγησης),

	<p>υποδήματος (ραφή, μοντάρισμα, συγκόλληση πάτου, σόλας, τακουνιού),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διεξαγωγή εργασιών φινιρίσματος του υποδήματος, • Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών κατασκευής υποδημάτων, • Παραγωγή πρωτότυπων υποδημάτων με υλικά ή/και ψηφιακά μέσα, • Κατασκευή πρωτότυπων καλαποδιών, τακουνιών ή υποδημάτων με μεθόδους ταχείας πρωτοτυποποίησης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξεσουάρ, • Εργαλεία χειρός (κοπίδι, σφυρί, τανάλια), • Πρέσα κοπής , • Ηλεκτρικό ψαλίδι, • Ρεφιλριστική μηχανή, • Μηχάνημα τοποθέτησης σκληρού, • Μονταριστική πόντας, • Μονταριστική μπουγιέτας, • Μηχανή καμάρας, • Πισταριστικό πόντας – μήλων και καμάρας, • Καρφωτικό τακουνιού, • Ξυστική μηχανή, • Πρέσα συγκόλλησης, • Γαζωτική μηχανή, • Γυριστική μηχανή, • Φούρνος υποδημάτων, • Ξεκαλαποδιαστικό μηχάνημα, • Η/Υ - Λογισμικό σχεδιασμού υποδημάτων CAD/CAM.
<p>Γ. «Οργάνωση και παραγωγή υποδημάτων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μετατροπή του σχεδίου σε βιομηχανικό προϊόν, • Έλεγχος ποιότητας στο τελικό προϊόν και στα ενδιάμεσα στάδια της παραγωγής, • Κοστολόγηση του σχεδίου και της διαδικασίας παραγωγής του υποδήματος, • Συμμετοχή στην οργάνωση των σταδίων της παραγωγής, • Υποστήριξη της μελέτης του ανταγωνισμού, • Συμμετοχή στις διαδικασίες προώθησης των προϊόντων, • Υποστήριξη θεμάτων υγιεινής 	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσβαση σε εργαστήριο/ εξοπλισμό ποιοτικού ελέγχου, • Η/Υ με πρόσβαση στο internet, • Λογισμικό οργάνωσης παραγωγής.

	<p>και ασφάλειας στον χώρο εργασίας,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη της διοίκησης σε θέματα διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και των λοιπών πόρων της επιχείρησης.	
--	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Μαθησιακή ενότητα	Ειδικότητα εκπαιδευτή/τριας
Α΄ Εξάμηνο	
Ιστορία της τέχνης – Υποδήματος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), καλών τεχνών ή εφαρμοσμένων τεχνών ή αρχιτεκτόνων μηχανικών
Ελεύθερο Σχέδιο – Σχέδιο υποδήματος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6) καλών τεχνών ή εφαρμοσμένων τεχνών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή αρχιτεκτόνων μηχανικών
Τεχνικές κατασκευής (κοπή, ραφή, σόλα, μοντάρισμα)	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ή δίπλωμα ΙΕΚ (Επίπεδο 5), τεχνικού τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος – σχεδιαστή μόδας ή της νέας ειδικότητας Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων, ελλείψει αυτών, απολυτήριο ΔΕ (Επίπεδο 4). Απαιτούμενη η συναφής επαγγελματική εμπειρία
Ανάλυση τάσεων μόδας – Styling	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), σχεδιασμού και ένδυσης ή εφαρμοσμένων τεχνών, ελλείψει αυτών, πτυχίο ή δίπλωμα ΙΕΚ (Επίπεδο 5) τεχνικού τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος – σχεδιαστή μόδας ή της νέας ειδικότητας Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων
Β΄ Εξάμηνο	
Υλικά υποδηματοποιίας	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), μηχανικών υλικών ή χημικών μηχανικών ή μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης
Αειφορία προϊόντων	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ

	(Επίπεδο 6), μηχανικών υλικών ή μηχανικών υλικών ή χημικών μηχανικών ή μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης
Σχεδιασμός και κατασκευή πρωτοτύπων υποδημάτων	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), εφαρμοσμένων τεχνών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή μηχανικών με συναφή επαγγελματική εμπειρία, ελλείψει αυτών, πτυχίο ή δίπλωμα ΙΕΚ (Επίπεδο 5) τεχνικού τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος – σχεδιαστή μόδας ή της νέας ειδικότητας Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων, ελλείψει αυτών, απολυτήριο ΔΕ (Επίπεδο 4) με συναφή επαγγελματική εμπειρία
Σχεδιασμός καλαποδιού – Διαστασιολογική άνεση	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), εφαρμοσμένων τεχνών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή μηχανικών με συναφή επαγγελματική εμπειρία, ελλείψει αυτών, πτυχίο ή δίπλωμα ΙΕΚ (Επίπεδο 5) τεχνικού τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος – σχεδιαστή μόδας ή της νέας ειδικότητας Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων, ελλείψει αυτών, απολυτήριο ΔΕ (Επίπεδο 4) με συναφή επαγγελματική εμπειρία
Γ΄ Εξάμηνο	
Ηλεκτρονικός σχεδιασμός και κατασκευή (CAD/CAM)	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), εφαρμοσμένων τεχνών, μαθηματικών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή μηχανολόγων μηχανικών ή μηχανικών με συναφή εξειδίκευση / επαγγελματική εμπειρία
Τριδιάστατη προτυποποίηση	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), εφαρμοσμένων τεχνών,

	μαθηματικών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή μηχανολόγων μηχανικών ή μηχανικών με συναφή εξειδίκευση / επαγγελματική εμπειρία
Τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων – Έλεγχος ποιότητας	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), εφαρμοσμένων τεχνών, μαθηματικών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή μηχανολόγων μηχανικών ή χημικών μηχανικών
Οργάνωση παραγωγής – Βιομηχανοποίηση	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), μηχανικών παραγωγής και διοίκησης ή μηχανικών βιομηχανικής σχεδίασης ή μηχανολόγων μηχανικών ή χημικών μηχανικών ή μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων
Δ' Εξάμηνο	
Οργάνωση και παρουσίαση συλλογών	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), αρχιτεκτόνων μηχανικών ή καλών τεχνών ή εφαρμοσμένων τεχνών ή σχεδιασμού και ένδυσης
Marketing	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), μηχανικών οικονομίας και διοίκησης ή μηχανικών παραγωγής και διοίκησης ή διοικητικού-οικονομικού
Κοστολόγηση προϊόντος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), μηχανικών οικονομίας και διοίκησης ή μηχανικών παραγωγής και διοίκησης ή διοικητικού-οικονομικού
Λεπτομερειακός σχεδιασμός– Portfolio	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6), εφαρμοσμένων τεχνών, μηχανικών σχεδίασης προϊόντων και συστημάτων ή μηχανικών βιομηχανικής

	σχεδίασης ή μηχανικών με συναφή επαγγελματική εμπειρία, ελλείψει αυτών, πτυχίο ή δίπλωμα ΙΕΚ (Επίπεδο 5) τεχνικού τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος – σχεδιαστή μόδας ή της νέας ειδικότητας Σχεδίαση και κατασκευή υποδημάτων, ελλείψει αυτών, απολυτήριο ΔΕ (Επίπεδο 4) με συναφή επαγγελματική εμπειρία
--	---

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

Azariadis, P., & Papagiannis, P., (2010). «A new business model for integrating textile/clothing and footwear production», Proc. of the 3rd International Conference on Advanced Materials and Systems – ICAMS 2010, September 16-18, 235-240.

Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς. (2018). Οδηγός Σπουδών. Ειδικότητα: Τεχνικός Τεχνολογίας Ενδύματος & Υποδήματος – Σχεδιαστής Μόδας. Ανακτήθηκε 16 Μαρτίου, 2023, από <https://gsvelly.minedu.gov.gr/dimosia-institoyta-epaggelmatikis-katartisis-d-i-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Choklat, A. (2012). *Footwear Design*. Laurence King Publishing. Η Τέχνη της Υποδηματοποιίας: Κατασκευή Δερμάτινων Σανδαλιών. Ανακτήθηκε 29 Μαΐου 2023, από https://training.craftsmanship-plus.eu/images/pdfs/Craftsmanship_EL_Leather_Sandals_GREECE.pdf

Goonetilleke, R.S. (2013). *The Science of footwear*. Taylor & Francis Group, LLC.

Joseph-Armstrong, H. (2013). *Patternmaking for Fashion Design: Footwear*. Prentice Hall.

Leno, J.B. (1885). *The Art of Boot and Shoemaking: A Practical Handbook*. Sampson Low, Marston, Searle & Rivington.

Luximon, A. (2013). *Handbook of footwear design and manufacture*. Woodhead Publishing Limited.

Luximon, A., Goonetilleke, R.S., & Tsui K.L., (2001). «A fit metric for footwear customization». 2001 World Congress on Mass Customization and Personalization, October 1-2.

Motawi, W. (2014). *How Shoes are Made: A Behind-the-Scenes Look at a Real Sneaker Factory*. TheSneakerFactory.com

- Muratovski, G., (2015). «Paradigm Shift: The New Role of Design in Business and Society»,
She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation.
doi:10.1016/j.sheji.2015.11.002
- Papagiannis, P., Koutkalaki, Z., Azariadis, P., & Papanikos P. (2015). «Definition and
Evaluation of Plantar Mechanical Comfort for the Support of Footwear Design»,
Computer-Aided Design and Applications, Taylor & Francis, Special Issue:
Technologies for Human Centric Free-form Products.
<http://dx.doi.org/10.1080/16864360.2015.1084189>Skyrme, T. (2009). *Shoemaker's
Companion: A Guide to Designing and Making Handcrafted Shoes*. ShoeSchool.com
- Taylor, A. (2018). *Sneaker Design: The Art of Sneaker Manufacturing*. CreateSpace
Independent Publishing Platform.
- Vass, L., & Molnár, M. (1999). *Handmade Shoes for Men*. Könemann.

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.
(2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από
<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>
- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.
Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.
(2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε 15
Φεβρουαρίου, 2020, από [https://gsvetlly.minedu.gov.gr/dimosia-institoyta-
epaggelmatikis-katartisis-d-i-e-k/odigoi-katartisis-spoudon](https://gsvetlly.minedu.gov.gr/dimosia-institoyta-epaggelmatikis-katartisis-d-i-e-k/odigoi-katartisis-spoudon)
- Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση,
Απασχόληση και Οικονομία: Νέα δεδομένα, προτεραιότητες και προκλήσεις*. ΙΜΕ
ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

- Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ., & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ*. Ανακτήθηκε από <https://protypoekpedeftikonilykon.gr>
- Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων*. ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.
- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π., & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η εκπαιδευτική διεργασία στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020, από http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf
- Cedefop (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική περιγραφή*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Publications Office of the European Union.
- Κορνόν, V.A., Shmurygina, O.V., Shchipanova, D.E., Dremina, M.A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y., & Morevs, P. (2018). Functional analysis and functional maps of qualifications in ECVET context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.
- Mansfield, B., & Schmidt, H. (2001). *Linking vocational education and training standards and employment requirements: An international manual*. European Training Foundation. Ανακτήθηκε 9 Ιουνίου, 2020, από https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf
- Psfidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009, 183-188. Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία

- ΦΕΚ Β' 4146/09-09-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*
- ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.*
- ΦΕΚ Α' 254/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*
- ΦΕΚ Β' 3520/19-09-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).*
- ΦΕΚ Β' 2440/18-07-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*
- ΦΕΚ Β' 1245/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/54877/2017. *Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*
- ΦΕΚ Β' 1807/02-07-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*
- ΦΕΚ Β' 566/08-05-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

